

81. Latvijas Universitātes
starptautiskā zinātniskā
konference 2023

Geomātika

Latvijas karšu pārļūki – vides pārmaiņu liecību avots

Aivars Markots

LU ĢZZF ĢĢM katedra

Aivars.Markots@lu.lv

31.03.2023. - attālināti

Karšu pārlūks – datorizēta vide, kurā tiek uzkrāti telpiskie dati un to metadati, kas kopumā ļauj pārlūka lietotājam vai nu tikai skatīt un pētīt kartogrāfisko (telpisko) informāciju, vai arī, izmantojot **Ģeogrāfisko sistēmu programmu** (turpmāk ĢIS) rīkus, ļauj veidot savus datus, izmantojot pieejamos resursus un digitālās vides pakalpojumus.

Visoptimālākā situācija ir, ja pieejamos datus var izmantot, pielietojot ĢIS vides aplikācijas, esošos datus integrēt savā datorizētā sistēmā, izmantojot attālinātu piekļuvi, līdz ar to veidot savas datu kopas pēc zināšanām un vajadzībām.

Karšu pārlūku izmantošana ļauj atturēties no dublētu skenētu datu veidošanas, jo arvien palielinās ieskenēto karšu apjomi un to pieejamība gan bibliotēku karšu krājumos, gan daudzu bibliotēku un citu vietņu resursos, tādejādi ietaupot laiku, lielā mērā atkrīt datu uzkrāšanas un pārraudzības un glabāšanas problēmas, kopumā veicinot pētniecības darba ražīguma pieaugumu.

Populārākie Latvijas karšu pārlūki:

- Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūrā (LĢIA);
- Latvijas Ģeoportālā - Geolatvija.lv;
- Latvijas valsts mežos (LVM);
- SIA Jāņa sēta;
- Latvijas Nacionālajā bibliotēkā (LNB);
- Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldē (NKMP);
- Rīgas Domē;
- mājas lapā <https://vesture.dodies.lv/>;
- **LU ĢZZF**;
- SIA SunGIS;
- Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrā (LVĢMC);
- Vides datu sistēma Ozols;
- u. c.!

Telpisko materiālu (topogrāfisko karšu, tām pielīdzināmo materiālu un aeroainu) pieejamība Taurenē pagasta Lodesmuiža tuvākās apkārtnes izpētei; M ≥ 1:100 000

Kartes izdošanas gads	Aerofotoainas uzņemšanas gads	Telpisko datu īss apraksts
	2023. g. - plānots	Ortofotokarte, 8. cikls, krāsaina un CIR
	2017. g. 5. maijs	Ortofotokarte, 7. cikls, krāsaina un CIR
	2015. g. 24. maijs	Ortofotokarte, 6 cikls, krāsaina un CIR
2014. g.		Latvijas topogrāfiskā karte, vienkāršota 1:10 000 3. izdevums
	2013. g. 6. maijs	Ortofotokarte, 5. cikls, krāsaina
	2011. g. 11. maijs	Ortofotokarte, 4. cikls, krāsaina
2010. g.		Latvijas topogrāfiskā karte, 1:50 000, Skujene 4324 lapa, 2. izdevums
2008. g.		Latvijas topogrāfiskā karte, vienkāršota 1:10 000 2. izdevums
	2007. g. 20. maijs	Ortofotokarte, 3. cikls, krāsaina un CIR
	2005. g. 19. augusts	Ortofotokarte, 2. cikls, krāsaina
2003. g. ?		Latvijas topogrāfiskā karte, vienkāršota 1:10 000 1. izdevums
2003. g.		Latvijas topogrāfiskā karte, 1:50 000, Skujene 4324 lapa, 1. izdevums
2003. g.		Latvijas Satelītkarte, 1:50 000, Skujene 4324 lapa, 2. izdevums
	1998. g. 16. maijs	Ortofotokarte, 1. cikls, melnbalta
1995. g.		Latvijas Satelītkarte, 1:50 000, Skujene 4324 lapa, 1. izdevums
1990. g.		1990. g. sit., topogrāfiskā karte, 1:10 000, 1942. g. koord. sist.
	1984. g.	Aerofotoainas (MZPI Silava fonds)
	1980. g. 16. jūnijs	Aerofotoainas (LU ĢZZF Karšu bibliotēka)
?		Nepilnās topogrāfiskās karte, 1:10 000, PSRS laiks, tautsaimniecības vajadzībām
1978. g.		1977. g. sit., topogrāfiskā karte, 1:10 000, 1963. g. koord. sist.
1969. g.		1951. g. sit., topogrāfiskā karte, 1:25 000, 1963. g. koord. sist.
1956. g.		ASV sagat. topogrāfiskā karte, N-752 sērija, 1:50 000, lapa Skujene 3932 III,;
	1953. g. 6. augusts	Aerofotoainas (LVĢMC fondi)
1952. g.		1951. g. sit., topogrāfiskā karte, 1:25 000, 1942. g. koordin. sist.
1943. g.		Deutsche Heereskarte, topogrāfiskā karte, 1:50 000; lapa Maiseli O-35-100-C
1939. g.		1938. g. sit., topogrāfiskā karte, 1:50 000, lapa O-35-100-B, PSRS izdevums
1927. g.		Izdevums pēc 1911. gada uzņēmuma, topogrāfiskā karte, 1:75 000, Dzērbene, lapa 65
1917. g.		1915. g. sit., 2 verstu karte, 1:84 000, Krievijas impērija, lapa III-19
1917. g.		Ķeizarišķās Prūsijas Zemes uzmērīšanas departamenta Kartogrāfijas nodaļa, topogrāfiskā karte, 1:100 000, lapa R13
1915. g.		1908. g. sit., 1 versts karte, 1:42 000, Krievijas impērija, lapa L-39

LVM

WMS «koks»

GZZF

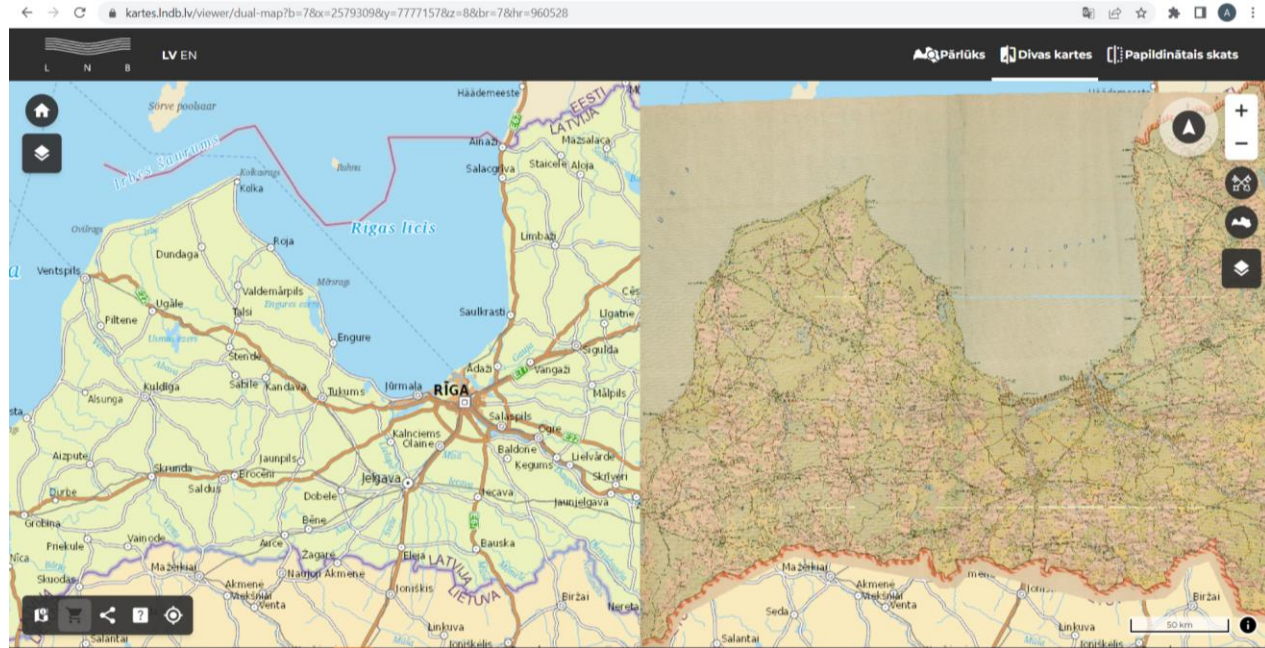
- LVM GEO WMS
  - ZemelKS
  - Topo75LKS
  - Topo50
  - Topo10DTM
  - Topo10
  - SlopeLKS
  - SlopeDTM
  - Orto_LKS
  - Orto_7cikls
  - Orto_6cikls
  - Orto_5cikls
  - Orto_4cikls
  - Orto_3cikls
  - Orto_2cikls
  - Orto_1cikls
  - OrtoIR_LKS
  - OrtoIR_7cikls
  - OrtoIR_6cikls
  - OrtoIR_5cikls
  - OrtoIR_3cikls
  - Okartes
  - LVM Kvartāli
  - LGIADTM20m
  - DSM_LKS
  - Contours_nolabels
  - Contours_color_labels
  - Contours
  - CanopyThicknessLKS
  - CanopySurfaceHeightLKS
  - CanopyHeightLKS
  - Topo10_contours
  - Topo10DTM_contours
  - Slope_contours
  - SlopeDTM_contours
  - DTM_contours
- LU ĢZZF karšu serviss

- LU ĢZZF karšu serviss
  - LU ĢZZF karšu serviss
    - Augšņu vērtējuma kartes
    - Augšņu kartes
    - Vēsture
      - Latvijas pilskalnu datubāze
    - Tālizpēte
      - Landsat 7
      - Landsat 5
      - Landsat 4
    - Cilvēka ģeogrāfija
      - Padomju saimniecību karte
      - Administratīvais iedalījums
      - Aeronavigācijas karte
    - Fizikālā ģeogrāfija
      - Sapropēja atradnes
      - Plānotā meliorācija
      - Meži
      - Purvi
      - Dabas apvidi
      - Upju baseini
      - Fizioģeogrāfiskā karte
    - Pamatiežu ģeoloģija
      - Rīgas līča zemkvartāra nogulumu karte
      - Kristāliskā pamatklintāja urbumu karte, M1:500 000
      - Kristāliskā pamatklintāja ģeoloģiskā karte, M1:500 000
      - Kristāliskā pamatklintāja ģeoloģiskā karte, M1:500 000
      - Pirmskembrija ģeoloģisko formāciju karte, M1:200 000
      - Kristāliskā pamatklintāja virsmas karte, M1:500 000
      - Kaledonijas struktūrkompleksa karte, M1:500 000
      - Ordovika nogulumu virsmas karte, M1:500 000
      - Silura nogulumu karte, M1:2 000 000
      - Hercīnijas struktūrkompleksa karte, M1:500 000
      - Pērnavas svītas nogulumu karte, M1:500 000
      - Amatas svītas nogulumu karte, M1:200 000
      - Pirmskvartāra nogulumu karte, M1:200 000
      - Baltijas neotektonikas karte, M1:500 000
      - Baltijas struktūrģeoloģiskā karte, M1:500 000

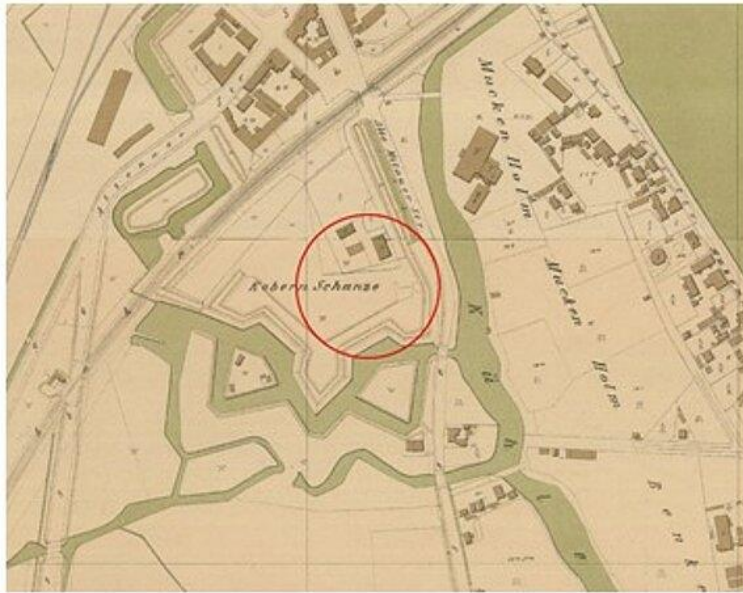
- tārģeoloģija
  - Rīgas līča kvartāra nogulumu karte
  - Zemkvartāra virsmas karte
  - Kvartāra biežuma karte
  - LVGD kvartāra nogulumu karte, M1:200 000
  - LVGP kvartāra nogulumu karte, M1:200 000
  - Kvartāra nogulumu karte, M1:500 000 (melnraksts)
  - Glaciomorfoloģiskā shēma, M1:2 000 000
  - Subkvartārās virsmas shēma, M1:2 000 000
  - Pēcduslaikmeta baseinu shēma, M1:2 000 000
  - Ģeomorfoloģiskā karte M1:500 000
  - Ģeomorfoloģiskā karte M1:500 000 (melnraksts)
  - Baltijas kvartāra nogulumu karte, M1:500 000
- DEM
  - ASTER 2 DEM, METI ERSDAC in Japan, NASA
  - SRTM DEM simbolizēts, NASA
  - SRTM DEM, NASA
  - LiDAR ēnojums, LU ĢZZF
  - LiDAR DEM 10m, LU ĢZZF
  - LiDAR DEM, LU ĢZZF
- Topokartes
  - Tikli
    - LR topogrāfiskās kartes nomenklatūra M1:75 000
    - Pulkova 1942.g. nomenklatūra M1:50 000
    - Pulkova 1963.g. nomenklatūra M1:25 000
    - Pulkova 1942.g. nomenklatūra M1:25 000
    - Latvijas armijas topokartes nomenklatūra M1:25 000
    - Pulkova 1963.g. nomenklatūra M1:10 000
    - Pulkova 1942.g. nomenklatūra M1:10 000
    - TKS-93 M1:50 000
    - TKS-93 M1:10 000
    - TKS-93 M1:2000
  - Topokarte M1:250 000, LV
  - Topokarte M1:75 000, LV
  - Satelītkarte M1:50 000, LĢIA
  - Topokarte M1:50 000, 2. izdevums, LĢIA
  - Igaunijas topokarte M1:50 000, PSRS
  - Topokarte M1:50 000, PSRS

Vesture.dodies.lv Pārlūks; bagātīgs ar vēsturiskām kartēm

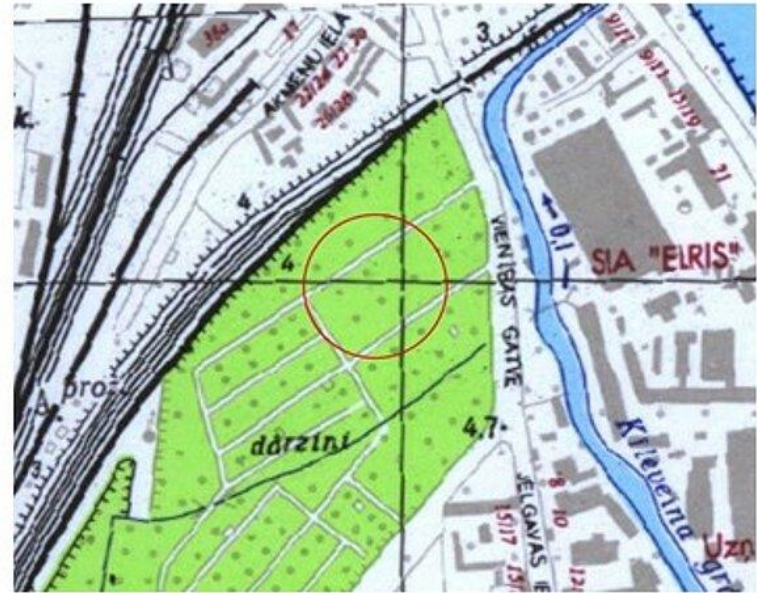
- Compare
- Jāņa Sētas rastra karte LGIA topo 50 reljefs Google Terrain OpenStreetMap ESRI world imagery
- LVM DVM 1752-1835 Atlas von Livland 1820 Geograficheskij atlas Rossijskoj Imperi... 1905 Specialnaja Karta Evropejskoj Rossii 1940 PKKA 200K 1943 Deutsche Heereskarte 300K 1940 NARA Aerofoto 1839 Specialcharte von Livland 1839 Specialcharte von Livland papildinata 1866 Военно-топографическая (3 verst) 1905 PKKA 100K 1915 Военно-топографическая (3 verst) 1915 Военно-топографическая (Vāc.) 1924 WIG 100K 1917 Karte von Kurland 50K 1915 Военно-топографическая (2verst O) 1927 Военно-топографическая (2verst R) 1908 Военно-топографическая (1 verst) 1914-19 Karte des westlichen Russlands 1914-19 West. Osteuropa 25K 1920-1940 Latvijas armijas 75K 1928-1936 Latvijas armijas 25K 1931 PKKA 50K 1942 Deutsche Heereskarte 100K 1917 Vācu armija 1:10K 1986 Генеральный штаб 50K 1947 Генеральный штаб 25K 1963 Генеральный штаб 25K 1986 Генеральный штаб 25K 1936 Latvijas Polijas robeža 18. gs Планы Генерального межевания 17. gs. Zviedru muižas 1883 Karte der stadt Riga 1:4200 Kadastrs OpenData

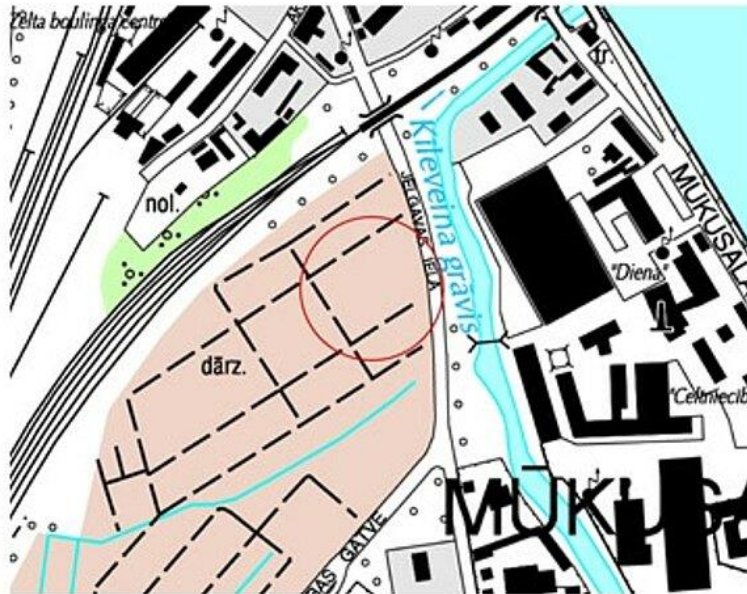
Latvijas Nacionālās Bibliotēkas Pārlūks; ir jauni rīki, kādu nav citos pārlūkos

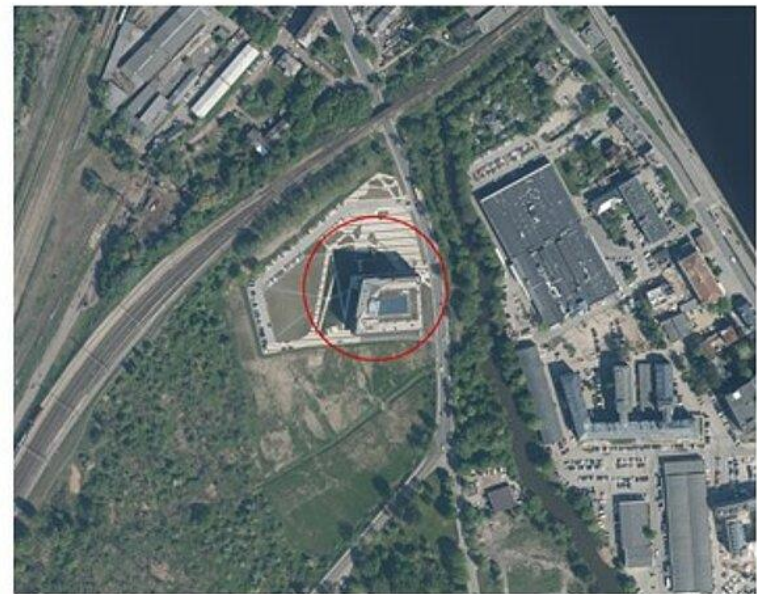
DAC teritorija 1883. g

DAC teritorija ap 1990. g

DAC teritorija ap 2010. g

DAC teritorija 2016. g

LU kampuss Jelgavas ielā ; teritorijas izmaiņas laika gaitā

Ortofoto - 1. cikls

Ortofoto -2. cikls

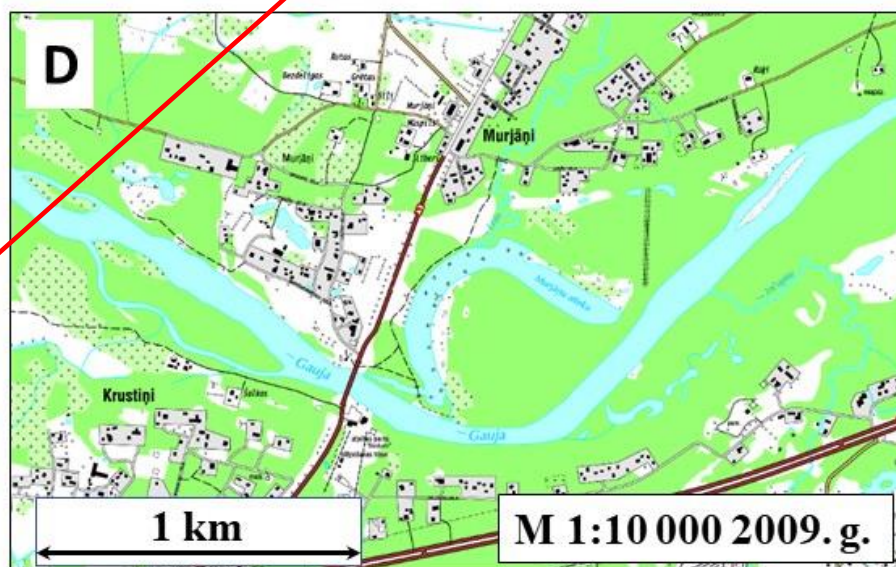
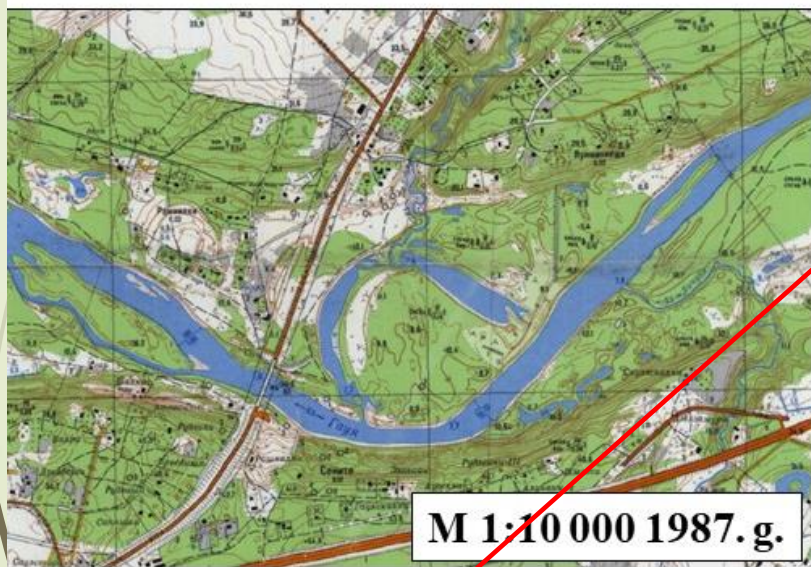
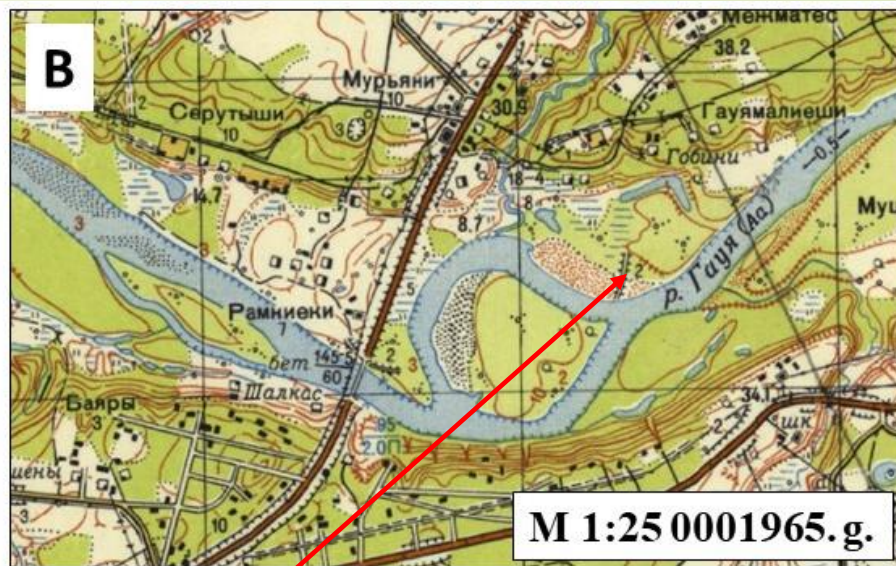
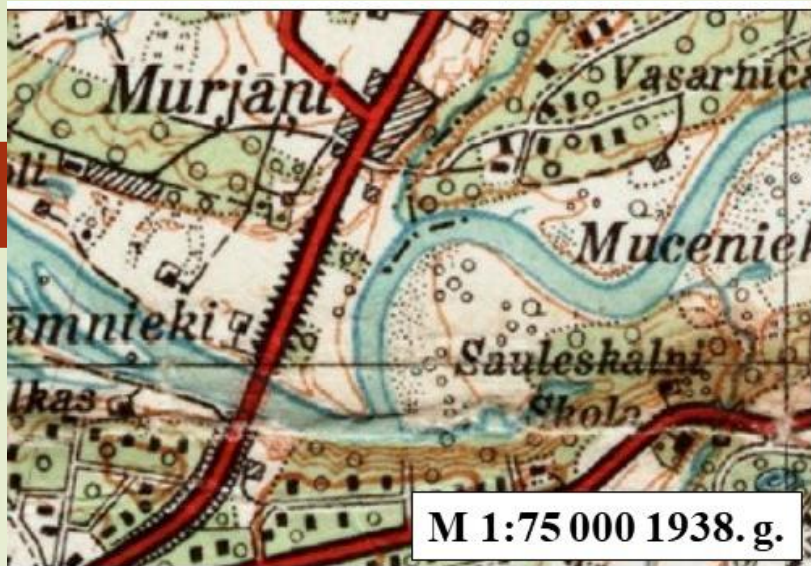
Ortofoto - 5. cikls

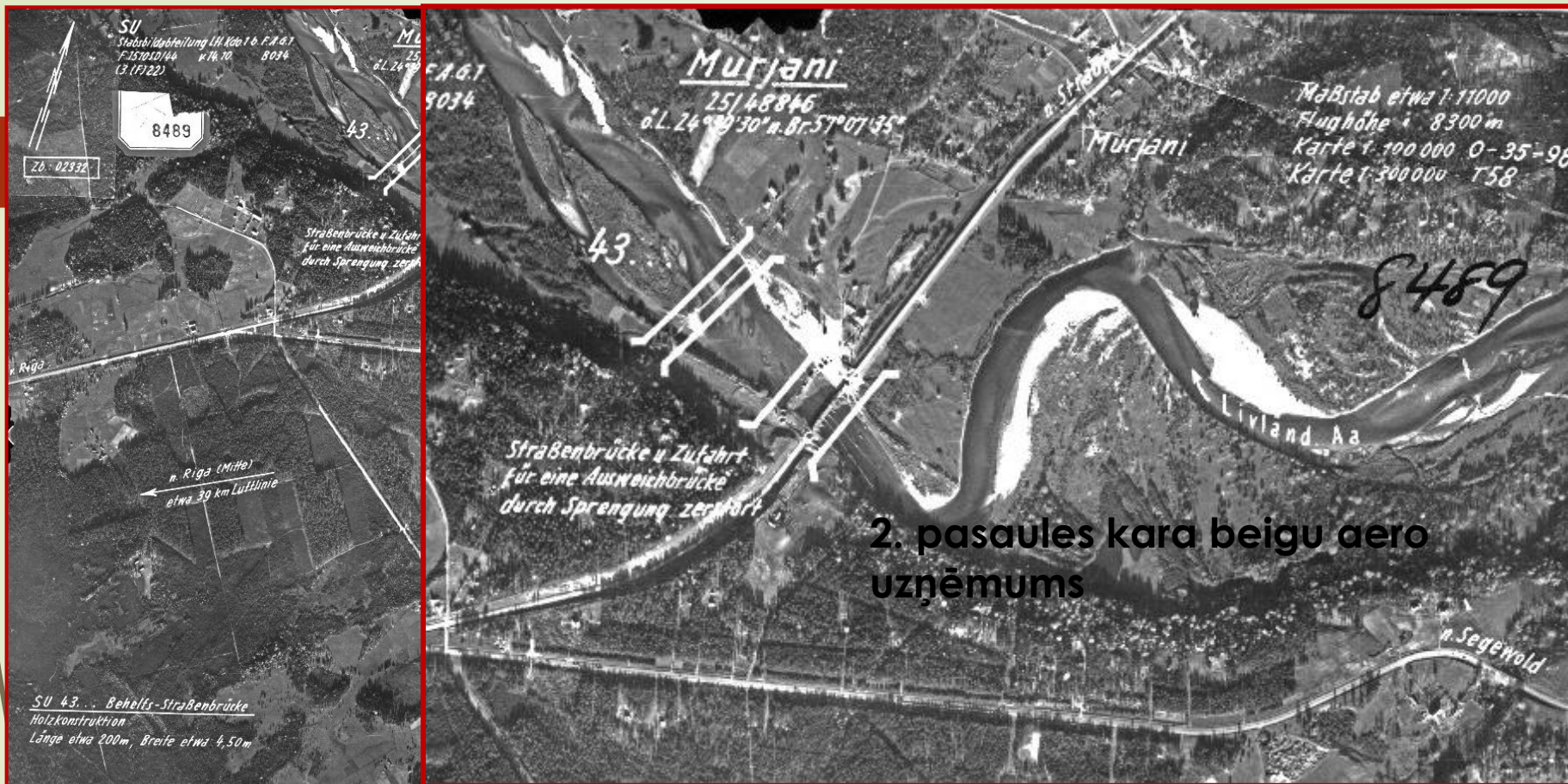
nepilnā topogrāfiskā karte

Latvijas karšu pārlūki – vides pārmaiņu liecību avots

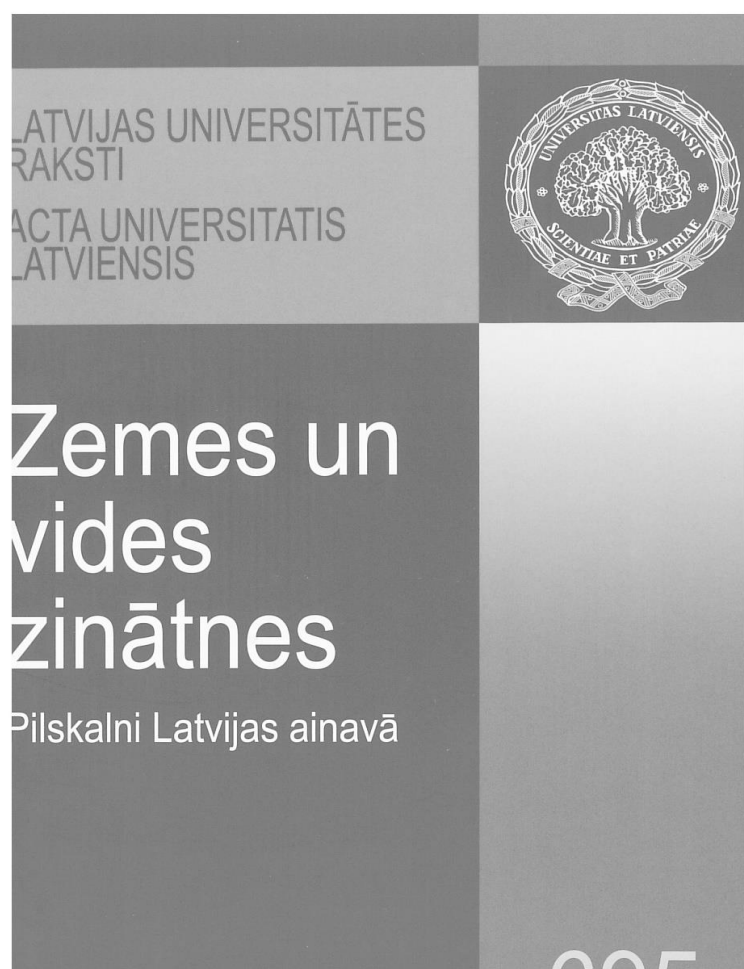

Jautājums: kad tas notiek?

Anotācija: Tiltam pār Gauju pie Murjāņu autoceļa A3 1,5 kilometrā ir sena vēsture. 1920. gadā šajā vietā tika uzbūvēts 166,4 metrus garš atgāžņu sistēmas tilts, kas bija garākais šādas sistēmas tilts Latvijas vēsturē. Tilts, vairākkārt remontēts, nokalpoja līdz 1941. gadam, kad tika nodedzināts, atkāpjoties padomju armijai.

SATURS

R. Ritums, I. Tāle, J. Urtāns, I. Vītola Teikas par Latvijas pilskalniem 7

E. Guščika, I. Lazdiņa, O. Ušpelis, A. Vasks Latvijas pilskalnu arheoloģiskā izpēte un tās rezultāti 27

L. Sietinsone Latvijas pilskalnu datubāzes izveide un telpiskā izvietojuma analīze ģeogrāfisko informāciju sistēmu vidē 41

V. Kreile, G. Jurāne Retās un īpaši aizsargājamās augu sugas pilskalnos 57

S. Rūsiņa Nemeža augu sabiedrības Latvijas pilskalnos 67

M. Laiviņš, V. Kreile Priežu un platlapju mežu augu sabiedrības pilskalnu nogāzēs 93

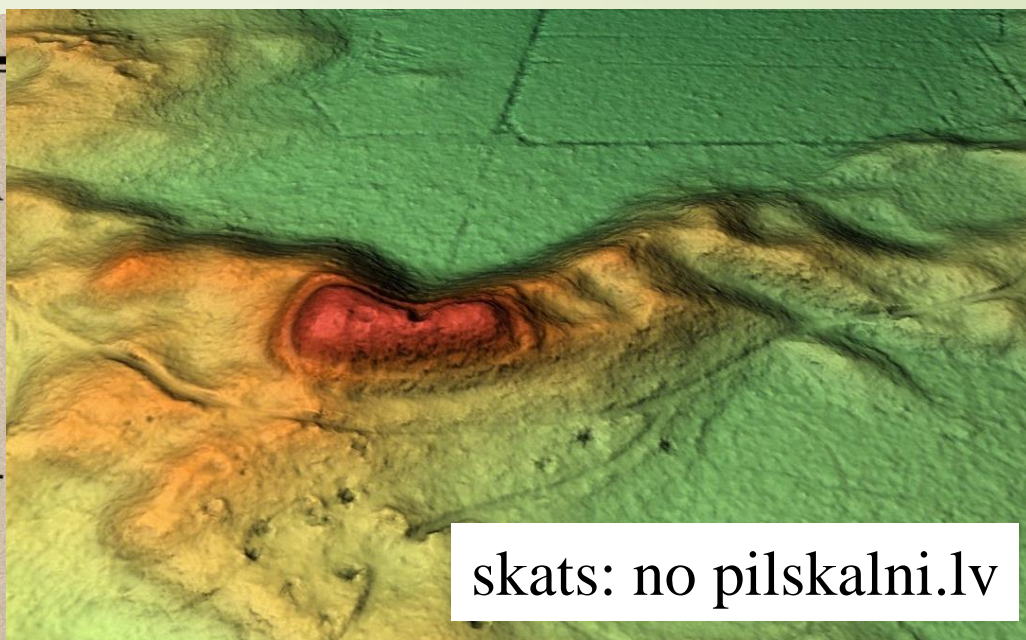
LATVIJAS KULTŪRAS AKADĒMIJA

JURIS URTĀNS

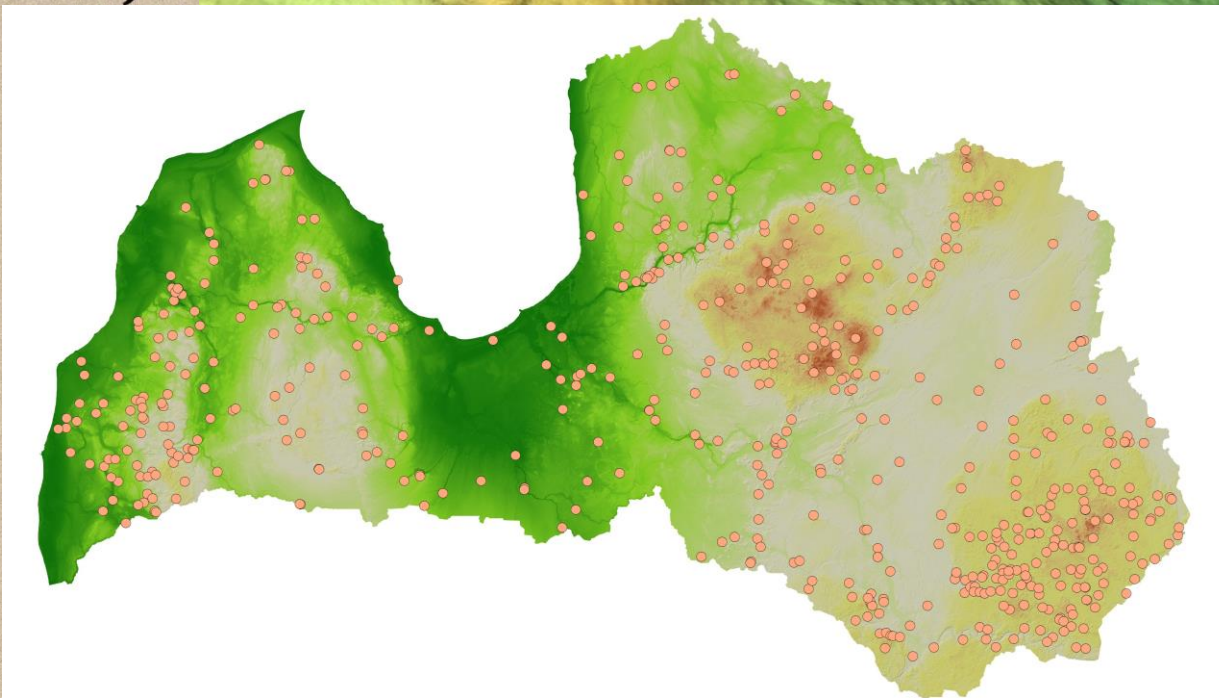
JAUNATKLĀTIE
PILSKALNI LATVIJĀ

1998.–2021.

RĪGA 2022

skats: no pilskalni.lv

Pilskalni Latvijā. LU Karšu Pārlūks, pamatā LVMGEO modelis

Tagad kat
gatavot da

Koordinā
56.58424
25.68342

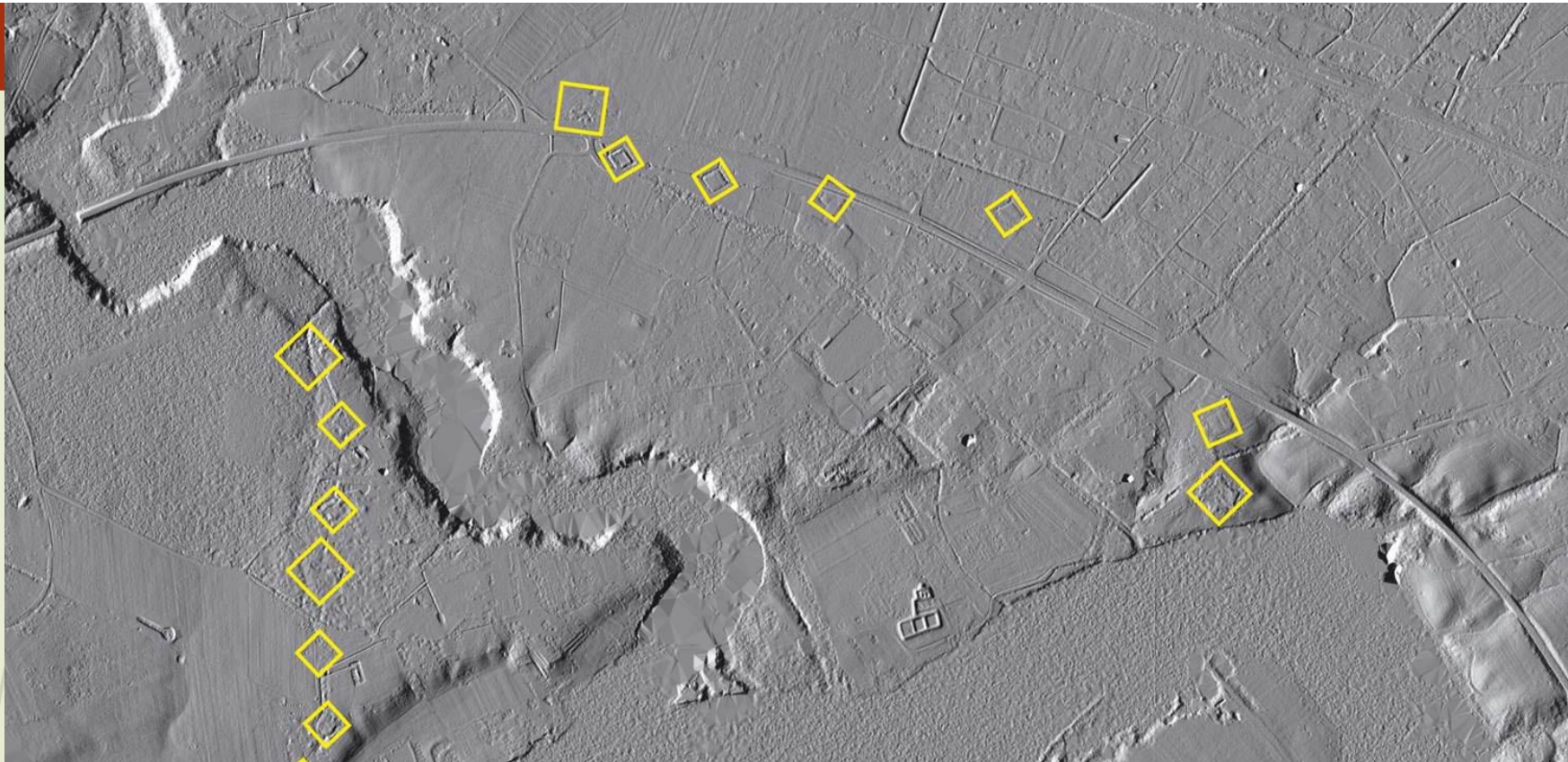
No: <http://www.latvijas-pilskalni.lv/babranu-pilskalns/>

**Seno nocietinājumu
sistēmas pazīmes pie
Kokneses; VRI**

LĢIA 3. cikla ortofokarte

Kokneses vēsturiskā aizsardzības līnija līdz mūsdienām saglabājusies tikai fragmentāri. **Pirmā un Otrā pasaules kara rezultātā**, kā arī lauksaimniecības zemju ierīkošanas, ceļu, ēku un Pļaviņu HES būvniecības dēļ ***daļa no Kokneses priekšnocietinājumu sistēmas elementiem ir zuduši un dabā vairs nav atrodamī***, līdz ar to radot speciālistiem grūtības precīzi noteikt to vēsturiskās atrašanās vietas. 2009. gadā, pateicoties modernu attālās izpētes tehnoloģiju pielietojumam, **Vides risinājumu institūtam** izdevās precīzi noteikt vēsturiskās Kokneses priekšnocietinājumu atrašanās vietas.

Kartogrāfiskajos materiālos pētāmo objektu un parādību ierosinošs saraksts:

Dabas procesi	Sabiedrības procesi	Citi ?
Zemes seguma maiņa	Atdzīvojuma sistēmas izmaiņas	Plūdi un applūstošās teritorijas
Mežu stāvoklis un izmantošana	Viensētu izžušana un/vai veidošanās, ciematu veidošanās	Vēsturisko ceļu izpēte, piemēram, dzelzceļu tīkla
Lauksaimniecības zemes un izmantošana	Rūpniecības objektu dinamika	Piesārņoto un degradēto teritoriju dinamika
Ainavu telpas maiņa	Ceļu tīkla transformācijas	Karsta un sufozijas reljefa formas
Jūras krasta dinamika	Administratīvo teritoriju un to robežu izmaiņas	Derīgo izrakteņu ieguves vietas
Hidroloģiskā tīkla izmaiņas un upju meandrēšanās	Īpašumu robežu (kadastra) maiņas	Upju dzirnavu aizsprosti un mazie HES
Upju krastu dinamika		Tūrisma vietu veidošanās un pieejamība
Ūdenstilpju aizaugšana		Militārā infrastruktūra un belīgneratīvās (militāro konfliktu darbības radītās) reljefa formas
		Meliorācijas sistēmas

No: DABAS PARKA DVIETES PALIENE. DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

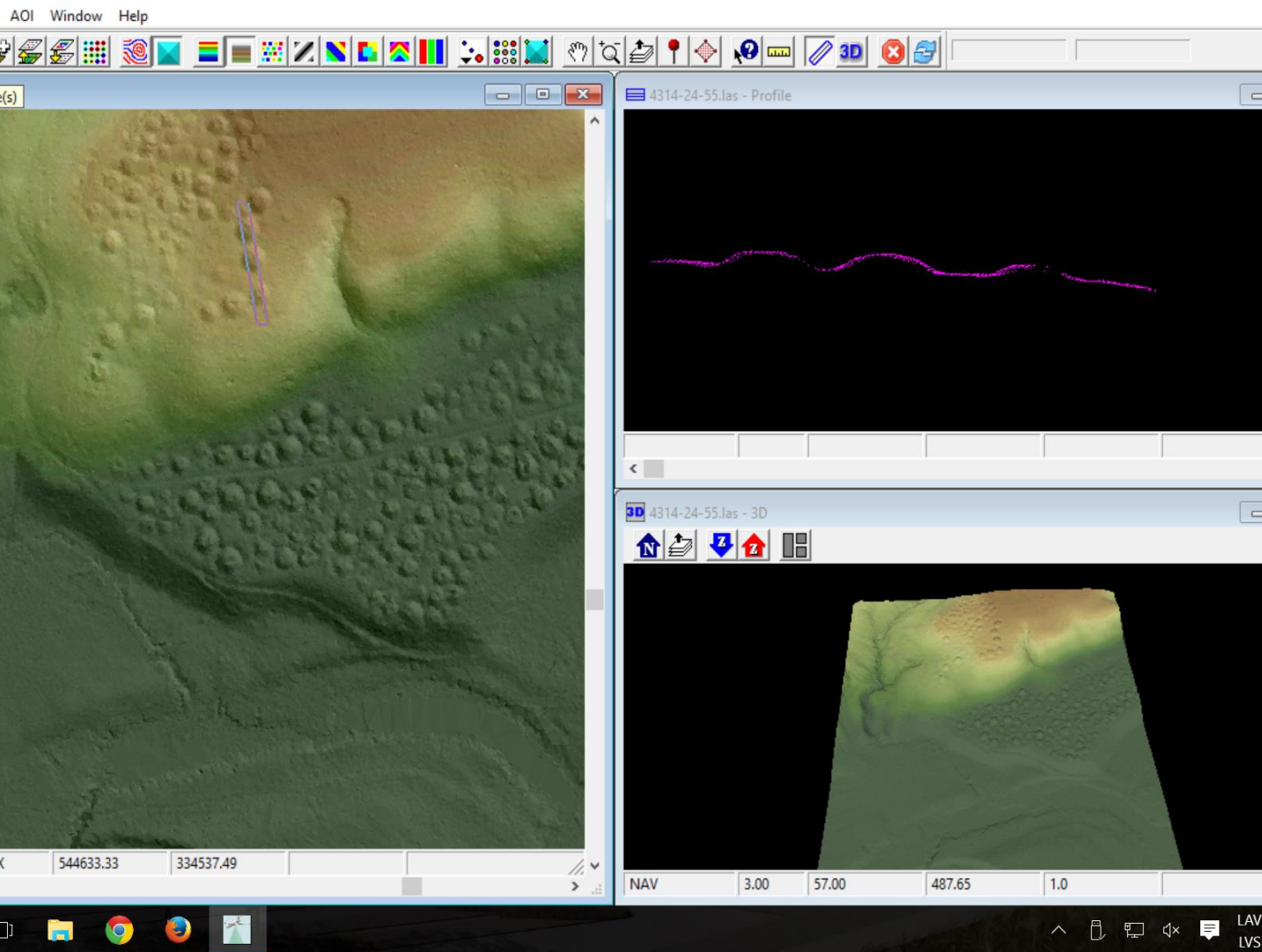

3. attēls. Senās apmetnes un citi arheoloģiskie objekti Dvietes palienes dabas parkā un tā apkārtnē (Ziedīņa, Melne 2002). *Akmens laikmeta apmetnes:* 1 - Slobodas; 2 - Grīvas; 3 - Dvietes; 4 - Dzenišu; 5 - Dvietes Munču. *Dzelzs laikmeta apmetnes:* 1 - Vējakaļna; 2 - Putnu salas (Atālu); 3 - Robežnieku; 4 - Viļņu. *Dzelzs laikmeta senkapi:* 1 - Varoņu; 2 - Grantiņu I; 3 - Grantiņu II. *Bronzas (dzelzs) laikmeta pilskalni:* 1 - Kalnišķu (Dvietes); 2 - Ozolkaļna (Zamečkas); 3 - Palazdiņu. *Nozīmīgu savrupatradumu vietas:* 1 - Vecaine; 2 - pacēlums starp Skuķu un Dvietes ezeriem (sala).

Vēlā dzelzs laikmeta un viduslaiku apmetnes ir atrastas arī citos Dvietes senlejas krastu pauguros (Vēja kalnā u.c. vietās). Arī vēlā dzelzs laikmeta līdzenie kapulauki (Grantiņu I un II senkapi, Varoņu senkapi; sk. 3. attēlu) ir ierīkoti līdzīgos senlejas krasta pauguros uz D no Skuķu ezera un ir cietuši aršanas rezultātā.

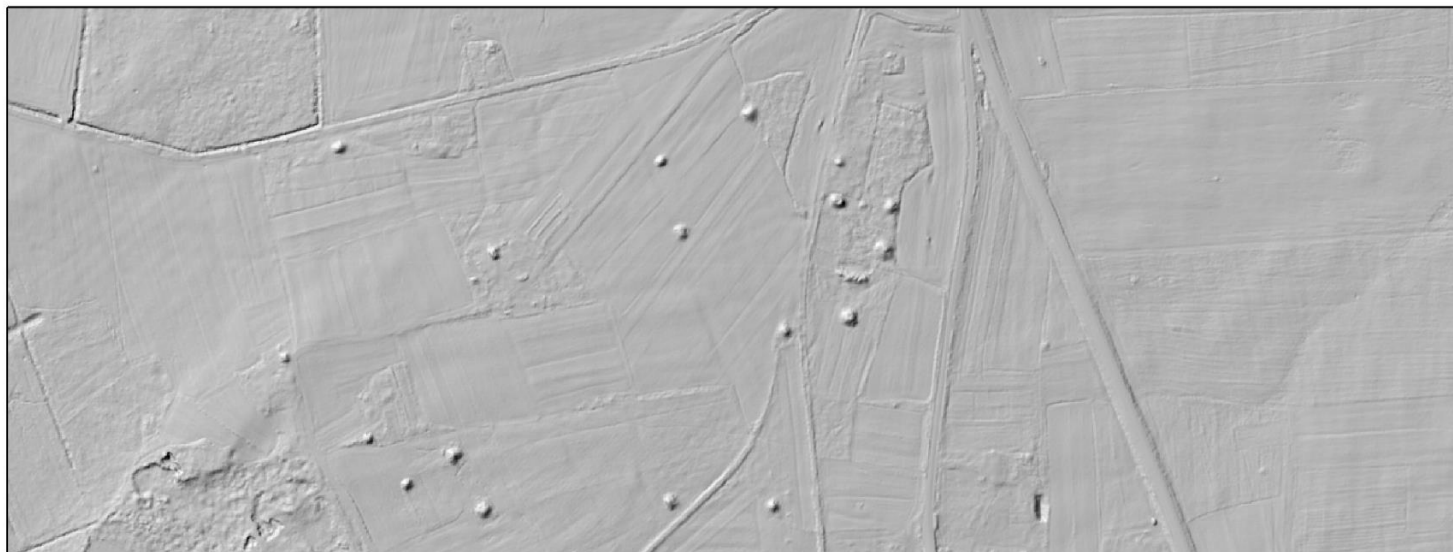
Iespējams, ka šie nav vienīgie dzelzs laikmeta arheoloģiskie pieminekļi Dvietes senlejā un tās apkārtnē. Tāpēc ir jāturpina arī Dvietes senlejas krastu pauguru apzināšana un izpēte un jāveic pasākumi jau zināmo arheoloģijas pieminekļu saglabāšanai un aizsardzībai. **Efektīvākais aizsardzības pasākums būtu aršanas, meliorācijas, būvniecības u.c. zemes darbu ierobežošana šo pieminekļu teritorijā.**

Vai tas nestu vēlamos rezultātus?

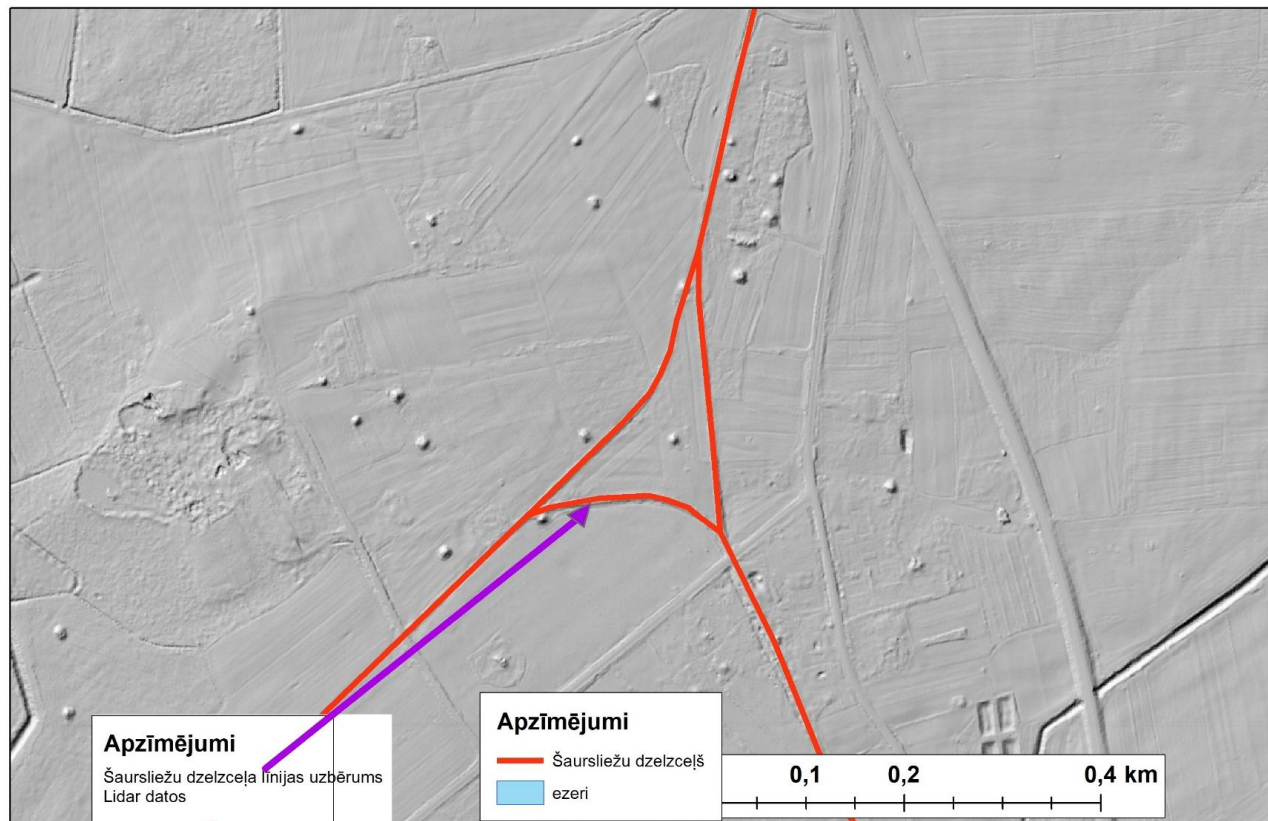
Daudz lielāks posts m
Avotiņu senkapiem
laikmeta (9.-13. gs.)
uzkalniņu kapulauka
senkapi veidoti uz
apbedījumiem uzbe
metru augstu un 5-1
diametrā lielu uzkaln
Mežizstrādes laikā b
vismaz desmit uzkaln
smago tehniku, sap
un iebrauktas dziļas
varētu būt skārušas
apbedījumus, tādēj
tiem ievērojamus po
nra.lv 15.12.2020.

AR datu aplūkošana un analīze ar Fugro Viewer
ammatūru, senkapi Priedes

Apzīmējumi

Šaursliežu dzelzceļa līnijas uzbērums
Lidar datos

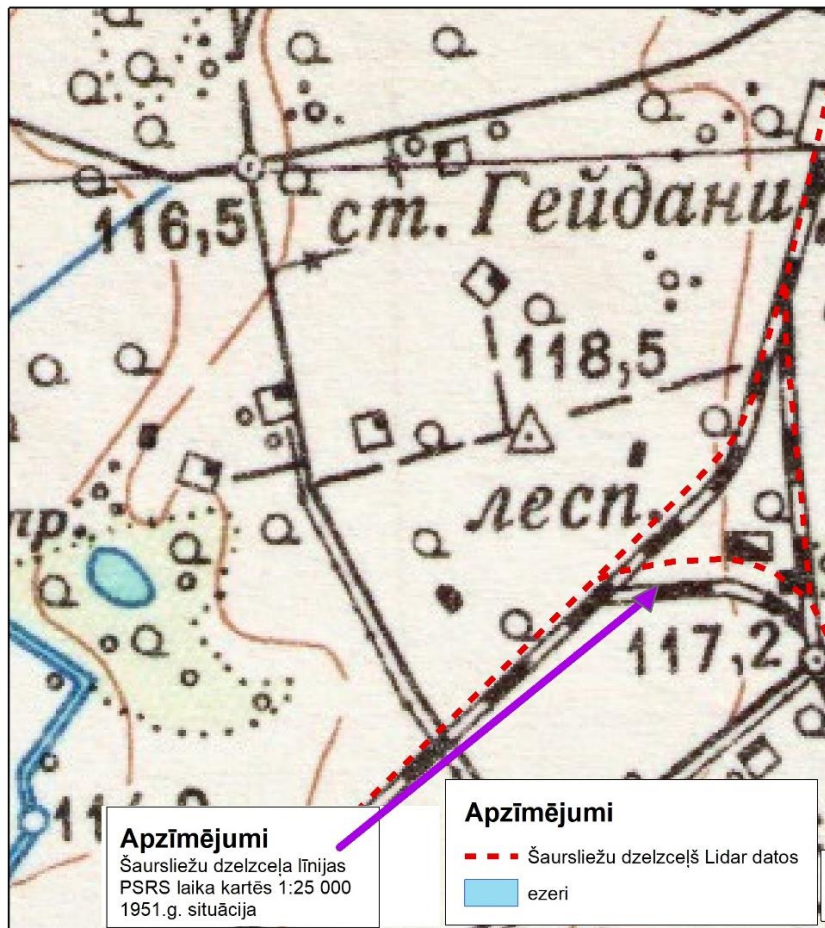
Apzīmējumi

Šaursliežu dzelzceļa līnijas uzbērums
Lidar datos

Apzīmējumi

— Šaursliežu dzelzceļš
— ezeri

0,1 0,2 0,4 km

WW1 tranšēju tīkls
LiDAR datos Sēlijā
(Zelta kalns)

NOBEIGUMS

Pētījums par kokogļu ieguves vietām piejūras teritorijā Engures apkārtnē **apvieno dažāda veida izpētes metodes**. Tā ietvaros veikta gan LiDAR datu izpēte, gan arheoloģiskā apzināšana un izrakumi.

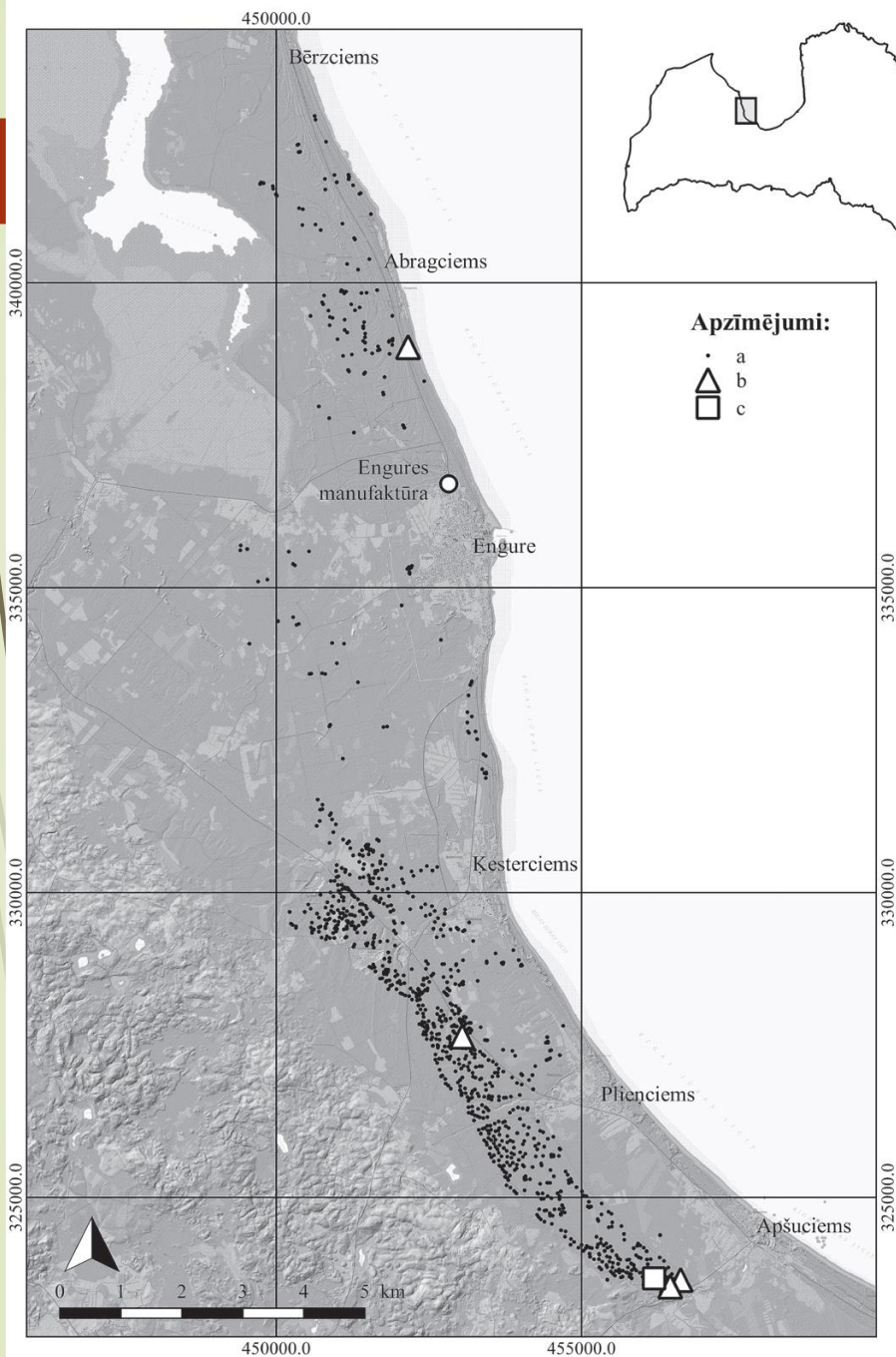
Arheoloģiskajos pētījumos iegūtā materiāla izvērtēšanā lietotas arī dabaszinātņu metodes - kokogļu analīze un dendrohronoloģija.

Visbeidzot, veikta kokogļu ieguves uzkalniņu hronoloģijai atbilstošu rakstīto vēstures avotu analīze.

KAS TE notiek?

Arheologu pētījumi Engures apkaimē apliecina, ka minētā vieta Kurzemes un Zemgales hercogistes laikos 17.–18. gadsimtā bijusi nozīmīgs ražošanas centrs – agrāk bija zināms, ka Engurē pastāvējusi hercogistes dzelzs manufaktūra, taču tagad konstatētas arī vismaz 1000 kokogļu ieguves vietas.

Metālu kausēja Engurē, bet ogles procesa nodrošināšanai dedzināja apkaimes mežos.

1. att. Pēc LiDAR datiem identificētie kokogļu ieguves uzkalniņi Engures apkārtnē un tur veikto pētījumu vietas:

- a* – kokogļu ieguves uzkalniņi;
- b* – zondējumu vietas;
- c* – arheoloģisko izrakumu vieta (sagatavojusi E. Guščika; kartes pamatā: LIDAR HS. *LIDAR DEM ēnojuma mozaīka ar 1 m izšķirtspēju, izgatavota no LĢIA LiDAR datiem.* LU ĢZZF WMS; TOPO 10 LV. *LĢIA LR topogrāfiskā karte mērogā 1:10 000.* LU ĢZZF WMS; pieejami: <http://www.geo.lu.lv/kartes>, <http://kartes.geo.lu.lv> (skatīts 03.02.2019.))

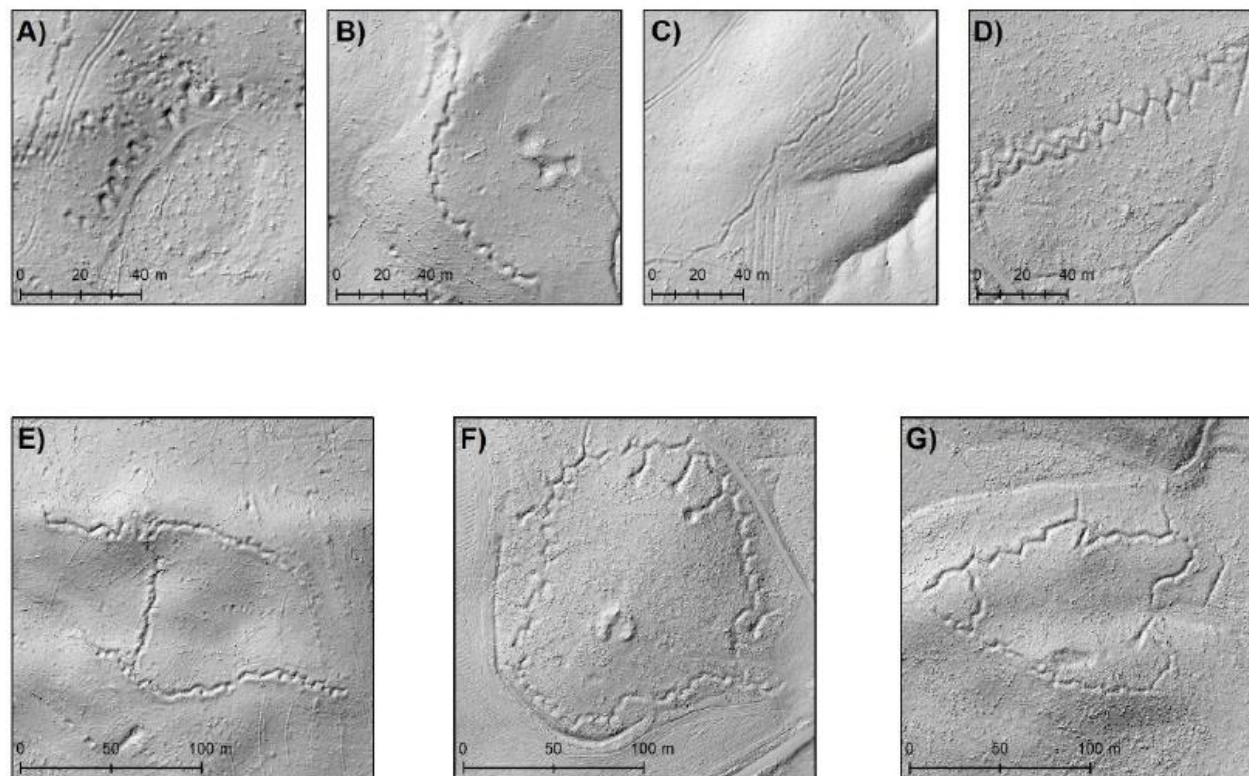
Elīna Guščika, Muntis Auns, Valdis Bērziņš, Māris Zunde. 2021. Kokogļu ieguve un Kurzemes hercogistes Engures manufaktūras darbība. LVIZ; 2021 Nr. 2 (114), 5.-3. lpp. (lit. sar. 27. avoti)

Autors:

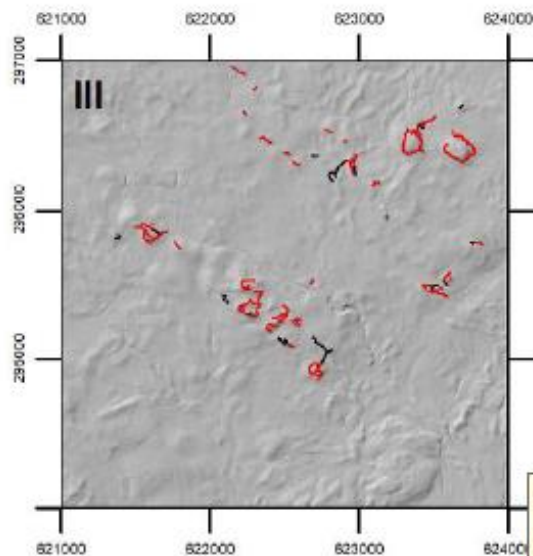
Hugo Huberts Puriņš

Darba
nosaukums:

Vēsturiskās militārās infrastruktūras lineāro elementu dislokācijas noteikšana digitālajos reljefa modeļos

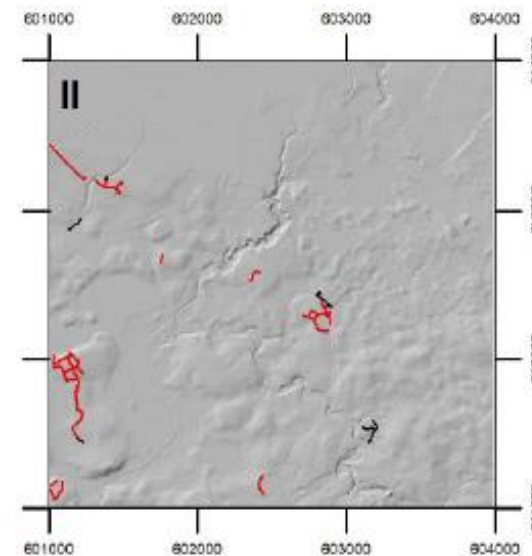
1.5. attēls. Lauka nocietinājumu veidi. A) Individuālais ierakums; B) Traverss; C) Redāns; D) Modificēts redāns jeb Flēšs (*fr. Flèche*); E) Tenājs jeb spīles; F) Bastions; G) Modificēts bastions ar stūra uguns pozīcijām. No LĢIA LiDAR (LĢIA S.a.) atvasināti DEM.

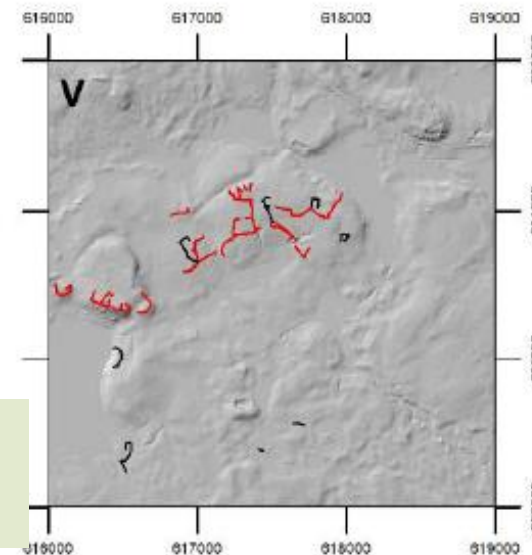
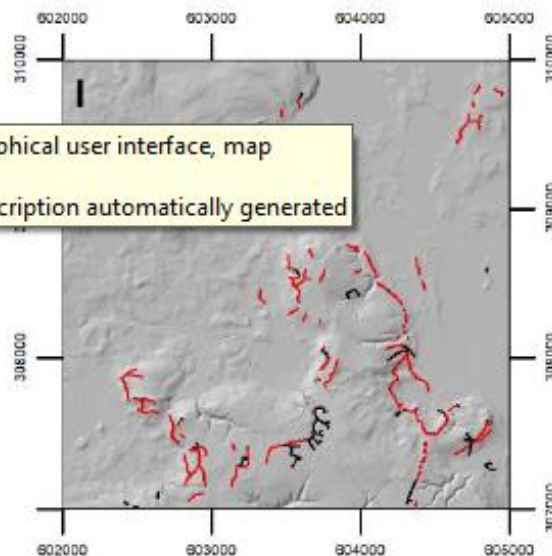
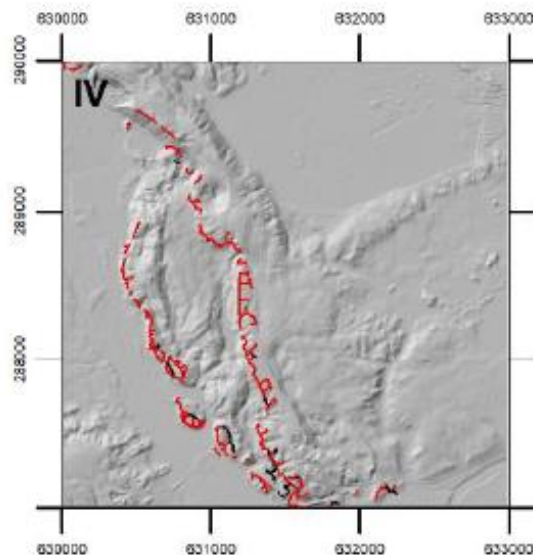
Tranšeju izplatības areāli pētāmajos poligonos

- Atšifrējumi:
 I - Pirmais poligons
 II - Otrais poligons
 III - Trešais poligons
 IV - Ceturtais poligons
 V - Piektais poligons

- Tranšejas
 — Pagarinājums

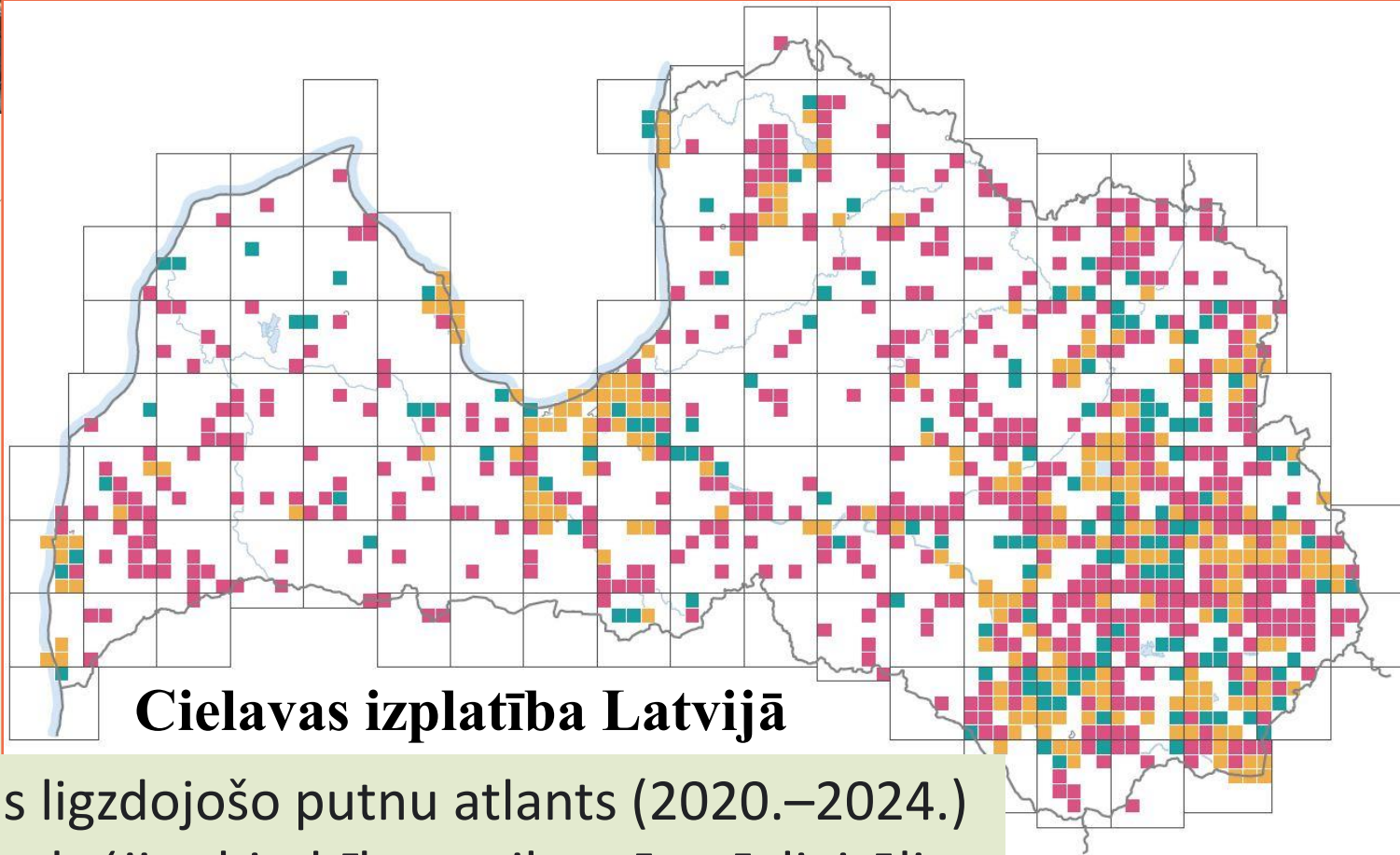

Graphical user interface, map
 Description automatically generated

**Huho Huberts Puriņš, BD,
 2022. gads**

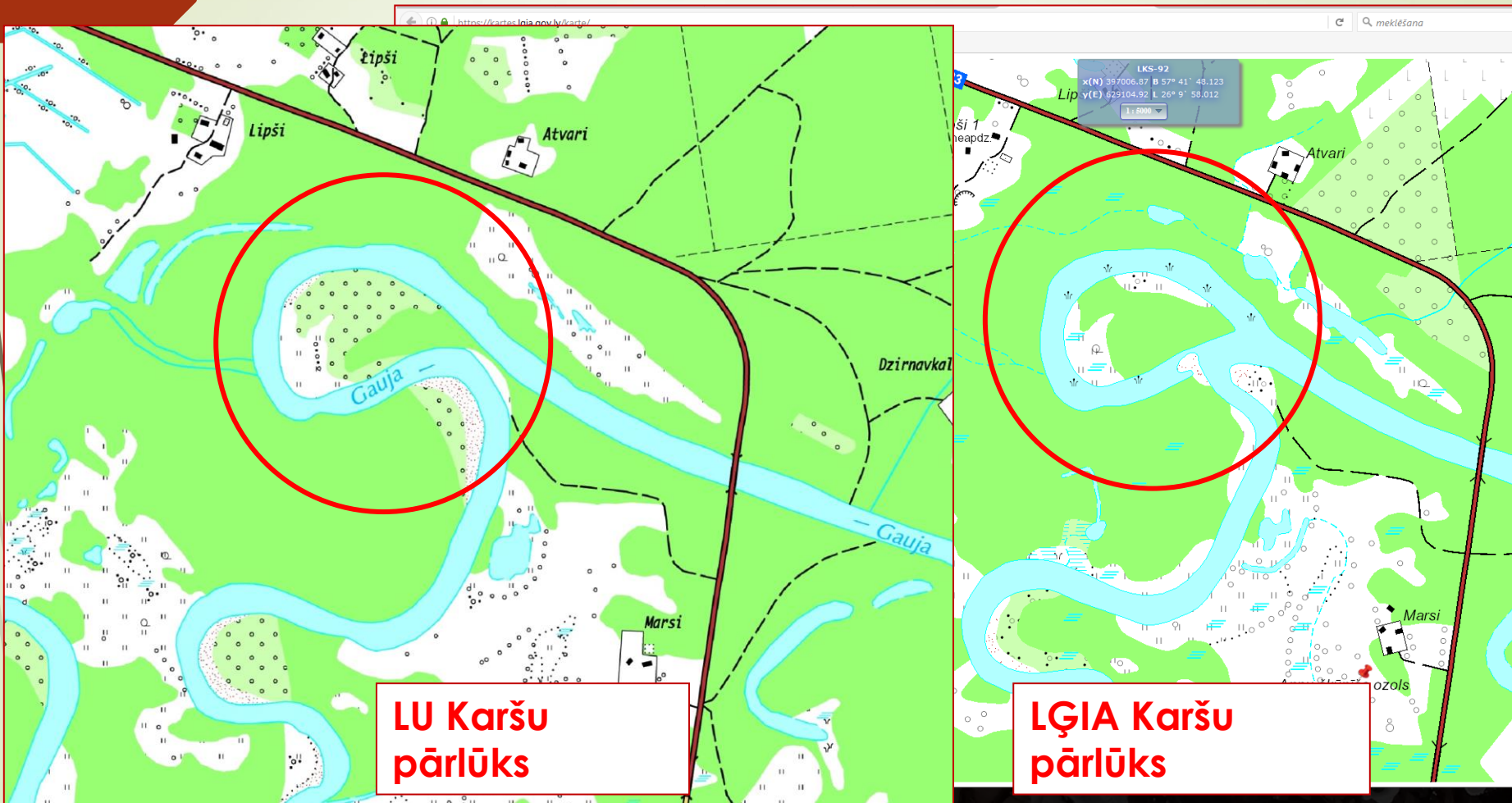
3.8. attēls. Pagarinātās tranšeju sistēmas.

Cielavas izplatība Latvijā

Trešais Latvijas ligzdojošo putnu atlants (2020.–2024.)
- Latvijas Ornitoloģijas biedrības veikumā, arī digitāli

Vai kartēm var vienmēr ticēt?

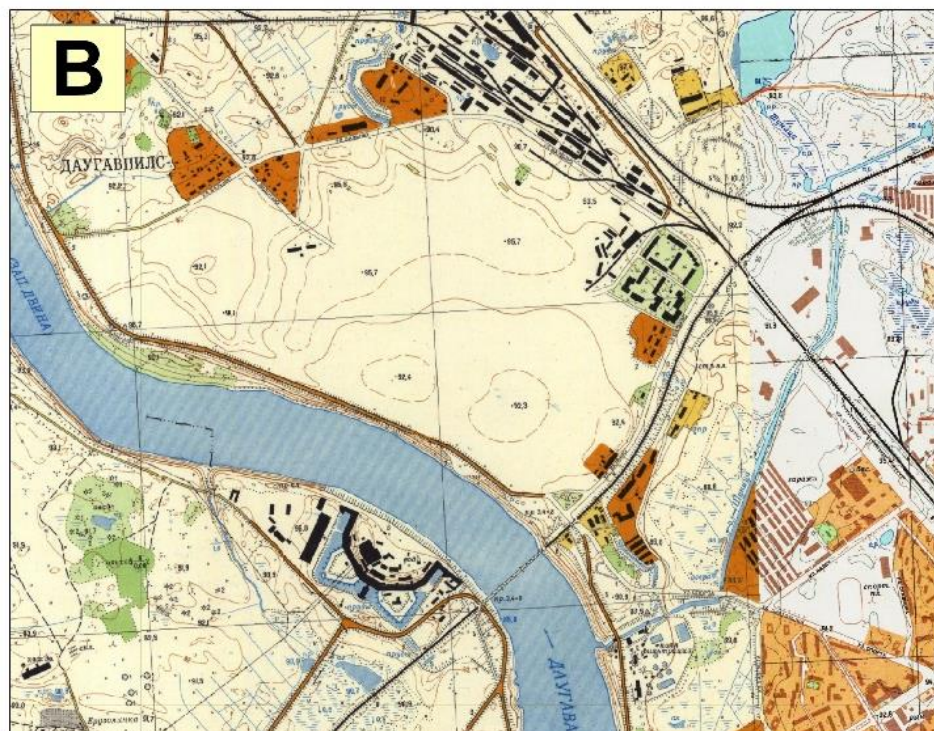
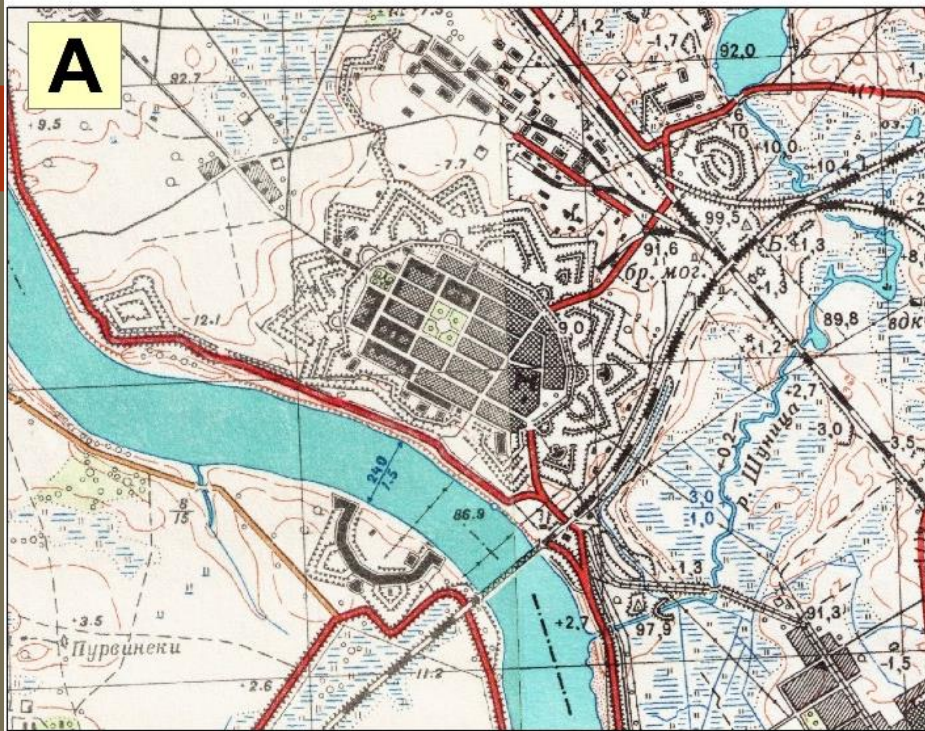
Kartogrāfiskie un ortofotokaršu materiāli vienmēr jāvērtē no **aktualitātes** un **ticamības** viedokļa...

Foto Ulvis Zeltiņš; 2004.

Kā mainījās Gaujas tece...

Daugavpils pilsētas daļa ar cietokšņa teritoriju PSRS okupācijas laika topogrāfiskajās kartēs; A – 1952. g. situācija, karte M 1:25 000 un B – 1976. gada situācija, karte M 1:10 000. Karšu fragmenti no **LU Karšu pārlūka**.

Secinājumi

Latvijā izveidoti vairāki karšu pārlūki, kas var noderēt vides pārmaiņu pētniekiem un Latvijas vēstures izzinātājiem

Katrs karšu pārlūks ir savdabīgs, jo ir veidots ar savu ideju, koncepciju un potenciālo lietotāju loku

Atsevišķu pārlūku WMS u.c. pakalpes un mobilās lietotnes ļauj ievākt datus arī bez ĢIS vides un/vai lauka apstākļos

Latvijā ir pietiekoši daudz izmantojamu telpisko datu par Latviju, lai, gatavojot kartes, nevajadzētu balstīties starptautisku korporāciju sniegtajos pakalpojumos

Ir vēl daudz nepietiekoši apzinātu un pārlūkos neintegrētu telpisko datu, kuru nodrošinājumā var iesaistīties arī plašāka sabiedrība, lai paplašinātu pētnieku iespējas...

JAUTĀJUMI?

